

Кратко ротирачки дрвени растенија (KPP) (анг. Short rotation crops, SRCs)

SRCplus претставува проект за промоција на Кратко Ротирачки дрвени Растенија (KPP -кратенка), кој е поддржан од програмата **Intelligent Energy Europe (IEE).**

Краток опис на проектот

Кратко ротирачки дрвени растенија (КРР)(анг. Short rotation crops, SRCs) како што се врба, топола, багрем и слично претставуваат дрвенести, повеќегодишни брзорастечки култури, кои после нивното сечење повторно растат или може повторно да се засадуваат. КРР се одлична алтернатива за едногодишните енергетски култури кои можат да бидат комплементарни со постоечките земјоделски системи.

КРР се одгледуваат за производство на енергија, а во споредба со едногодишните енергетски култури даваат многу поголем бенефит за подобрување на квалитетот на водата, биолошката разновидност, обезбедуваат разни поволности за еко системите и ги ублажуваат климатските промени.

Држави во кои има најголеми области засадени со Кратко Ротирачки Дрвени Растенија – КРР за добивање енергија се: Шведска, Велика Британија и Полска. Во останатите Европски држави производството на КРР е ограничено и е на ниско ниво. Затоа постои потреба за имплементација на активности за активирање и поддржување на создавање на локални синџири за снабдување со КРР во други Европски држави.

Цели на проектот

Цврстата биомаса добиена од КРР може значително да придонесе за достигнување на целите за биоенергија до 2020 година. SRCplus проектот има за цел да го поддржи и забрза развојот на локалните синџири за снабдување со КРР. Тоа ќе се постигне преку имплементација на 68 настани за градење и зајакнување на капацитетите на фармерите, сопствениците на јавно земјиште и малите и средни претпријатија, корисници на дрвен чипс.

Дополнително ќе бидат имплементирани и активности за регионална мобилизација и соработка со индустријата. На крај ќе бидат промовирани одржливи практики за локалните синџири за снабдување со КРР, со цел да се потенцира корисноста од КРР за животната средина во споредба со останатите енергетски култури.

Во SRCplus проектот KPP плантажи ќе се промовираат во седум Европски региони

- Ахентал регион (Германија)
- Источна Хрватска (Хрватска)
- Видземе регион (Латвија)
- Рон-Алпи регион (Франција)
- Злин регион (Чешка Република)
- Регион Централна Македонија (Грција)
- Преспански регион (Република Македонија)

SRCplus Партнери:

- **WIP – Renewable Energies**, Германија
- **Biomassehof Achentel**, Германија
- **Community of Communes of Trièves**, Франција
- **CRES**, Грција
- **EKODOMA**, Латвија
- **Energy Institute Hrvoje Požar**, Хрватска
- **Energy Agency of the Zlin region**, Чешка Република
- **Latvian State Forest Research Institute Silava**, Латвија
- **Secondary School Car Samoil – Resen**,
Република Македонија
- **Swedish University of Agricultural Sciences**, Шведска

KPP за производство на енергија и нивна одржливост

Производството на дрвен чипс од KPP мора да биде развиено врз основа на одржливост. Политиките на ЕУ за одржлив развој се концентрирани сегашните потреби, без да се згрозат можностите на идните генерации да можат да ги остваруваат нивните потреби. Проблемите со загадувањето, тековните проблеми со употребата на фосилни горива, промена на климата и зависноста од горива што се увезуваат, се декларирани како неодржливи. KPP плантажите потенцијално даваат важна суровина како обновлив извор на енергија за загревање, електрична енергија или комбинирана. Енергетските култури како што се KPP можат да имаат посебно значење за екологијата, животната средина и за економските придобивки

KPP за добивање на биоенергија

Одгледувањето на KPP за производство на обновлива енергија, претставува алтернативна замена за едногодишните конвенционалното земјоделство нудејќи придобивки за земјоделците, инвеститорите во енергија, крајни потрошувачи на енергија, локалната заедница и животната околина. Тоа има огромен потенцијал за поддршка на ЕУ да ги вклопи тековните и идните планови за биоенергетска експлоатација.

Енергетските култури како KPP, можат да бидат адаптирани на тековните земјоделски системи и можат да имаат значителни бенефити Економската оправданост му дава дополнителна вредност на KPP плантажите.

Придобивки од производство на КРР за животната средина

- Со КРР можат да се произведе енергија со неутрална емисија на CO₂ редуцирајќи ја емисијата на јаглерод и ги олеснува околностите при глобалното затоплување.
- Дрвениот чипс може да се користи близу до областа на неговото производство, при што се намалуваат потрбите за транспорт на долги релации.
- КРР се собираат во специфични временски интервали базирани на ротирачки периоди, обезбедувајќи можност за обновливо снабдување со гориво.
- КРР овозможуваат разновидност во околината и живеалишта за голем број (растенија, птици и животни) подобрувајќи го биодиверзитетот.
- Ги заменува конвенционалните култури со КРР и количината на користени земјоделски хемиски средства ја намалува.
- КРР не бараат големи вложувања во споредба со конвенционалните земјоделски култури.
- КРР плантажите се погодни за фито ремедијација во комбинација со отпадната вода и соодветниот третман на исцедокот од депониите.

Економски придобивки

- КРР придонесуваат за диверзификација на фарма и можат да привлечат грантови и други финансиски поддршки
- Не искористените земјишта може да се искористат за подигање на плантажи со КРР.
- КРР обезбедуваат вработување на фармери, земјоделци и работници во секторот на производство на енергија, поддржувајќи го руралниот и регионалниот развоен план.
- Плантажите со КРР се алтернативен извор на енергија кои го зајакнуваат постоечкото земјоделско производство и учеството во бруто националниот производ
- КРР како ниско буџетно производство ги намалуваат и трошоците за производство на дрвен чипс и така ја поддржуваат економската ефикасност и одржливоста на енергетското производство.
- КРР се цврсти и долгогодишни култури, погодни за маргинално / напуштено земјоделско земјиште.
- Кратките релации за транспорт на дрвен чипс и локалното производство на енергија, го редуцираат трошокот и ја подобруваат економската ефикасност на биоенергетските структури.